

BÉKÉSCSABAI HIRDETŐ

A „Békéscsabai Kisgazdák Egylete”-nek hivatalos közlönye, Békéscsaba nagyközség és vidékének érdekeit felölelő hetilap

<p>ELŐFIZETÉS: Egész évre 10, Félévre 5 K Egyes példányonként 20 fillérért kapható Engel Miksa kistözsédjében, Gesmey Soma és Corvina könyvkereskedésekben Békéscsabán.</p>	<p>MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS SZÉKELY GYÖRGY Bteznik-utca 7.</p>	<p>Hivatalos hirdetések díjtalanul közlünk. Magánosok hirdetését kibetűvel minden szót 10, vastagabb betűvel 20 fillérért közlünk. Legkisebb díj 1 kor. Egész oldalra, vagy részre terjedők megállapodás szerint</p>
---	---	--

Az 1918. évi új terményárakat a jövő számban hozzuk

Hivatalos rész.

Vasanyagok forgalmát szabályozó rendelet a községi rendőrségi irodában megtekinthető.

Menettérti jegyek Békéscsaba—Gyula és Orosháza között ismét kiadatnak. Tolongások elkerülése végett figyelmeztetik a községet, hogy a vonatindulások előtt legalább fél órával előbb legyen a pénztárnál.

Földadó kivetési lajstrom február hó 25-től március hó 11-ig a község-házán közszemlére van kitéve. (21. sz. szoba.)

Új földmunkálatok a betétszerkesztési mérnöki jegyzetek alapján az 1912—1915. évekről március 1—30-ika között, a község-házán 21. ajtó szám alatt közszemlére vannak kitéve, ahol az érdekeltek azokat megtekinthetik, esetleg azok ellen felszólalhatnak.

Birtokeladás árvaszék útján a közgyámi hivatal által: Patay Erzsébet és András kiskoru, valamint nagykoru tervterei tulajdonát képező 11 okta föld a nagyrétkben tanyával együtt eladó. Értekezni lehet Oifra Gergely ideiglenes gyámnál, Perényi-utca.

Kisgazdák egyletének rovata. A létesítendő fogyasztási szövetkezet részjegyeinek próbajegyzése megfelelő sikerrel járt s így nemsokára a szervezkedés kezdetét veheti mi-ért is az érdeklődők figyelmeztetve lesznek, hogy amennyiben részjegyet még jegyezni akarnak, úgy azt a jövő napokban eszközölgék.

Termesszünk cikóriát.

Talajelőkészítés dolgában a cukorrépa és cikória között semmi különbség nincsen. A cikória is a mélyen művelt, jól megporhanyított, de a hengerezéssel összetömött földet szereti.

Műtrágyákat a cikória igen meghálálja. A chilisalétromon kívül szuperfoszfáttal lehet szép sikereket elérni. Ujabbán Aba-Széplakon, a kassai cukorgyár szomszédságában, 40%-os kálitrágyával értek el nagy sikereket. Homokos földben a cikória alá a foszforsav és kálitrágyák együttes alkalmazása igen ajánlatos.

Középkötöttégű agyagban termelt 1 kat. holdon: Trágyázatlan 73 p, 100 kg. szuperfoszfát 112 q, 100 kg. szuperfoszfát és $20 \times 3 = 60$ kg. chilisalétrom 126 q, 100 kg. szuperfoszfát és 150 kg. 40% kálium 149 p.

Istállótrágyával csak abban az esetben érhetünk el kedvező eredményt, ha laza talajban érett trágyát alkalmazunk, de még őszszel leszántjuk. Szalmás trágya vagy tavasszal kihordott istállótrágya után buja cikóriát kapunk, de szétágazó gyökerűt, ami pedig kerülendő.

A cikória vetése okvetlenül géppel történjék, a szóritókkal ellátott gépek a legjobb vetést eszközlik. A sortábság 25 cm. legyen.

A vetés mélysége csupán 1—2 cm. lehet, mélyebben vetett cikória rosszul kél. A korongozott vetés kikelése gyorsabb. Egy kat. holdra szükségös 2 kg. vetőmag. A magot a gyáros adja. Elég baj, hogy hazánkban senki sem foglalkozik cikóriatermesztéssel, bár a mag drága és így igen jövedelmező volna a termesztése. Cikóriamagot úgy kell termesztetni, mint a takarmányrépa magot, azzal a különbséggel, hogy az anyacikóriákat 50 cm.-es távolságban kell kiültetni. A sok oldalhajást tanácsos megritkítani.

A gyökérnek termesztett cikóriavetés 10—15 nap múlva kikel. De sokszor megtörténik, kivált szárazság idején, vagy ha a talaj kérget kapott, hogy a cikória kikelése késik. Ez azonban ne aggassa a gazdát, mert egy jó eső után — bár ha az késve is jön — a kikelés még mindig szépen megtörténhetik. Ha a talaj kérgesedése gyakori, úgy ajánlom a cikóriát 10—15 liter árpával együtt vetni, hogy az árpa korábbi kikelése következtében az ugynevezett vaksarabolás megadható legyen, amivel egyrészt a cikóriamag kikelését elősegíthetjük, de más-kép az elgyomosodást kellő időben megátoljuk.

A cikória ápolása egyszerű, alig különbözik a takarmányrépa ápolásától. A cikóriát is sarabolni, 12—14 cm.-re ritkítani és legjobban Planet-kapákkal 2—3-szor meg kell kapálni. A kapálások számával nő a cikória termése, Széplakon egy kat. hold cikória csak egy sarabolásban és két kapálásban részesült

és termett rajta 102 q cikória; egy másik kat. holdon, de ugyanazon táblán a saraboláson kívül a cikóriát harmadszor is megkapálták és termett rajta 113 q cikória.

A cikória kiszedése október és november első felére esik. Kisebb gazdák e célra készítenő kétágu kapával kifogástalan munkát végezhetnek. Nagy területen természetű cikóriát legjobb kiszántani.

A kiszántáshoz mindenféle vaseke jól átalakítható, ha az eke baloldali farához az ekeszántóvasnál mélyebben járó kiemelő eszköz lesz felszerelve. Egy eke naponként 900—1200 □-öl területből a cikóriát kiemelheti.

A cikóriából kat. holdanként teremhet 90—150 q gyökér. Eddig a cikóriagyökér q-ja 15 K volt, de úgy vélem, a jövőben több lesz, mert a cukorrépa is már elérte a 15 K-t, a cikória pedig mindig drágább. A háborus viszonyokat tekintve, kat. holdanként 3000 K bruttó jövedelemre lehet számítani. A kiadások tételei csaknem azonos nagyságúak lehetnek a cukorrépa kiadásaival, azzal a különbséggel, hogy a cikóriát olcsóbban lehet kiszedni.

Különös előnye a cikóriatermesztésnek, hogy a gyárosokkal igen egyszerű szerződést lehet kötni, nem úgy, mint a cukorgyárosokkal. Legtöbb esetben csak hét rövid pontban foglalják össze kívánságaikat. Ugymint ősszel kell szántani, 25 cm.-re kell vetni — kétháromszor három-három heti időközökben kell kapálni — 12—15 centiméterre kell egyezni. A magba ment cikóriát ki kell tépetni. A cikóriát lefejelve szept. 30-tól nov. 15-ig be kell szállítani és végül a föld és sár súlyára q-ként 3% levonandó.

De vannak a cikóriatermesztésnek a könnyű szerződésen kívül oly rendkívüli előnyei, melyek a répákkal szemben nagy horderővel bírnak és különösen biztosítják a cikóriatermesztés sikerét. És pedig: A cikóriát a nematódák nem bántják. A cikóriának nincsen ormányos bogara, nincsen bolhája. A cikória kémiai összetételével a gyáros nem törődik és az alakját nem teszi szigorú bírálat alá, a súlyát nem kifogásolja.

Mindezekután, véleményem szerint, a cikóriatermesztést arányosan kellene szervezni, nagy előnyére közgazdasági érdekeinknek.

A gazdasági egyesületeknek — kivált a háboru után — oly irányban is kellene tevékenységüket érvényesíteniök, hogy az ilyen elhanyagolt, de a maga helyén nagy jövedelmet szolgáltató ipari növény, mint a cikória, felkaroltassék.

Tudomásom szerint a cikóriagyárak minden olyan vidéken — lehetőleg a vasutól nem távol — ahol legalább is 400 vasúti kocsi cikória évenként biztosítható, hajlandók beváltó-

helyiséget, sőt cikóriaaszalót is létesíteni, mely intézkedéssel a távolság kezelése meg volna oldva és a szállítás munkája egyszerű lesz.

Csakis így lehet megszüntetni azt a ferde helyzetet, hogy nekünk, agrárországnak, Franciaország, Németország, Csehország, Belgium és Hollandia szállítsa vámokkal és nagy fuvarral terheltén a cikóriát, holott nekünk nemcsak annyi cikóriát lehetne természetünk, mint a mennyit elfogyasztunk, hanem a háboru után a Balkán államait is el kellene látnunk cikóriával, mely kivitelből jelentékeny mértékben emelhetnénk hazánk mezőgazdasági érdekeit.

Varga Kálmán dr. után a szerk.

Publikációk.

Eladók.

Két ház dr. Pető Ákos ügyvédnél Ferenc József-tér.
Ház Schuck Györgynél Horváth-u. 8.
Ház Thessedik-u. 2.
Ház Lipsey Pálnál Rákóczy u. 21.
Ház Zsibritz Györgynél Berényi-u. 77.
Ház és 200 kéve új nád Fega Jánosnál Czuczor-u. 13.
Ház Markos Mihálynál Déli-sor 1.
14 kis hold föld Achim L. Andrásnál Kistabáni-u. 11.
Kenderföld és zsindey Garai u. 7.
Új nád I. o. 4 kor., II. o. 3-50 kor., III. o. 2-50 kor.
Gyurkó Andrásnál Achim L. tanyán.
Épület anyag és téglá Andó Pálnál Vörösmarty-u. 48.
2 kúp kukoricakóró Andó Mátyásnál Berzsenyi-u. 49.
Kukoricakóró és törek Kesjár Jánosnál községháza, Gerendáson.

Kínálat.

Jégyerem tető eladó Sieinge der Dávienál Teleki-u. 31.
200 kéve új nád Garzso Istvánnál Arany-u. 7.
Csmegebor Grécs T. Mihálynál Kistabán u. 19.
Trágya a lókorházból a Bohn-gyár mellett 5 koronával a vevő fuvarával.
Vetőgép 17 soros Kühne-féle Tausz szállítónál.
4 hold föld bérbe a Sopronyán Korin Juditnál Soprony-u. 6.
Föld kukorica alá feléből és vörös lóheremag kapható Marik Mihály Turzó-u. 7.

Eladó ház

Békéscsaba, Kastély-utca 21. szám alatt levő házat szabad kézből eladja a tulajdonos, mely áll 420 □-öl nagy gyümölcsös kerttel. Jelentkezni

Hrabovszky Mihály-nál I., Vozárik-u. 5. sz. alatt.

Férfiruha, két villanylámpa és zsindey eladó Garay-u. 7. sz. alatt.

Szentmiklós, Garasai-féle tanyán

1 kazal buzaterek eladó.

Jelentkezni VI. ker., Bercsényi-u. 53. sz. vasárnap és szerdán.

A békéscsabai piac maximális árai.

Érvényes 1917. december 23-tól további intézkedésig.

Káposzta — — — — —	1 klg.	K 1.—	Sovány liba kisebb-nagyobb — — —	K 12.—
Sárgarépa — — — — —	1 klg.	K 1.20	Kövér liba — — — — —	1 klg. K 15.—
Petrezselyem — — — — —	1 klg.	K 1.20	Sovány kacsa kisebb K 8.—,	nagyobb 10.—
Céklarépa — — — — —	1 klg.	K —.95	Kövér kacsa — — — — —	1 klg. K 14.—
Zeller — — — — —	1 klg.	K 1.10	Pulyka — — — — —	1 klg. K 7—8
Vöröskáposzta — — — — —	1 klg.	K 1.—	Tyuk — — — — —	1 klg. K 7.50
Vöröshagyma — — — — —	1 klg.	K 1.30	Első osztályu csirke — — —	1 klg. K 8.—
Dughagyma — — — — —	1 klg.	K 3.—	Másod osztályu csirke — — —	1 klg. K 7.—
Foghagyma — — — — —	1 klg.	K 3.—	Dió — — — — —	1 liter K 2.—
Alma — — — — —	1 klg.	1.20-2.—	Mogyoró — — — — —	1 liter K 2.80
Körte — — — — —	1 klg.	K 2.—	Tej — — — — —	1 liter K —.70
Gesztenye — — — — —	1 klg.	K 1.80	Paprika — — — — —	1 liter K 14-16
Torma — — — — —	1 klg.	K 1.75	Tejfel — — — — —	1 liter K 4.—
Burgonya — — — — —	1 klg.	K 1.—	Galamb párja — — — — —	párja K 3—4
Száraz bab — — — — —	1 klg.	K —.65	Tojás darabja — — — — —	drbja K —.40
Borsó — — — — —	1 klg.	K —.80	Nyírfaseprű kiskéve K 1.50,	nagyobb 3.—
Lencse — — — — —	1 klg.	K —.80	Kétfülű kas 2 vékás K 5,	1 v. 4, 1/2 v. 3.—
Első rendű tehén vaj — — —	1 klg.	K 12.80	Talicska trágyahordásra —	drbja K 20.—
Másod rendű tehén vaj — — —	1 klg.	K 8.60	Kubikos talicska — — — — —	drbja K 40-50
Juh gomolya — — — — —	1 klg.	K 10.—	Kocsi rudak — — — — —	drbja K 7—8
Tehénturó friss — — — — —	1 klg.	K 3.—	Tövisborona — — — — —	drbja K 25-30

Temetkezési üzletbe egy temetésrendező

asztalossegéd vagy ehhez értő ember kerestetik; lehet rokkant katona is. Akinak felesége van és az üzlethez venni tud, jobb fizetést kap.

Jelentkezni: Békéscsabán a munkásotthon intézőségénél.

Eladó ház. Horváth-u. 8.

Hannesz József Andrassy-ut 44. sz.

egy vincellért keres.

Akácfaoszlopok, valamint épületfa, nemkülönben használt nád eladók

részben vagy egészben
Petrovszki András és Gyurkó
Andrásnál Gerendáson az Achim
L. Andrásné tanyáján.

5 szoba, fürdőszoba és
mellékhelyiségekkel
berendezett

uriház kerttel eladó.

Bővebbet VI. ker., Perényi-u. 9.

Műfogakat készít brassói Greising Albert áll.
vizsgázott műfogász Békéscsaba, Kinizsi-utca 7.
Pápay-ház. Foghuzás teljes érzéstelenítéssel.

Yorkshyreai fajmalacok

3, 4 és 5 hónaposak eladók
Réthy Béla gyógyszerésznél
Békéscsabán.

**Mezőgazdasági-, Ipar-, és Kereskedelmi
Részvénytársaság Békéscsabán**
Ferenc-József-tér 10., Buzapiac
Fábrya palota

ÜGYKÖRE: Folyósított előnyös feltételekkel törlesztéses jelzálogkölcsönöket földbirtokokra és házakra, valamint üres telkekre 4½% kamat alapon 10–65 időtartamra. Földbirtokok, házak és telkek adásvételét, bérbeadását és cseréjét közvetíti. Mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi vállalatok létesítése körül közreműködik. Közvetíti a tőzsdén jegyzett értékpapírok és vidéki pénzüzetek s vállalatok részvényeinek adásvételét. Képviseli az Adriai Biztosító Társulatot. Minden felvilágosítást díjtalanul ad

BÉKÉSCSABAI ÁRUFORGALMI R.-T.
Szent István-tér 3. Aradi Ipar- és Népbank épület.
Telefon 89. Sürgőncím: Áruforgalmi Békéscsaba.
GÉPOSZTÁLY: Összes ipari és mezőgazdasági gépek, ekék, boronák, répavágók, amerikai aratógépek, morzsolók, cséplőgarnitúrák, motorok stb.
SZÉNOSZTÁLY: Belföldi és porosz kőszén, kokszt, kovács kőszén és bükkfaszén ipari és házi fűtésre.
TŰZIFAOSZTÁLY: Bükk, cser, gyertyán és tölgy hasábos és dorong, bükk, tölgy és fenyő hulladék.
ÉPÍTKEZÉSI OSZTÁLY: Homok, cement, téglák és cserép, darabos és építőmész, asztalt-kőfedélemmez, kátrány és vegyi termékek. GÉPOLAJOK, KENŐCSÖK stb.: Kocsikenőcsők a legolcsóbb árban.

Erdő- és Mezőgazdasági Mérnök-iroda Békéscsabán

vállal mindennemű erdő- és mezőgazdasági műszaki munkát, nemkülönböztetve építkezési és biztosítási ügyek lebonyolítását, közvetít házak, telek, anyag, gép, jármű vételt és eladást. Érdeklődők úgy szóval, mint írásban Békéscsabán, Breznyik-utca 7. szám alá, vagy pedig e lap kiadóhivatalához forduljanak.

Cséplőgépeket vesz és elad, nemkülönböztetve gőz- és motormalmok berendezését és átalakítását a leggonoszabb szakértelemmel eszközli

Fekete Géza főgépész
Csaba, Berényi-ut 25.

Ákác-, fenyő-, valamint gyümölcsfa csemetéket,

nemkülönböztetve mindennemű cserjét a legjobb minőségben és legelőnyösebb árban beszerez **Székely György**
erdő- és mezőgazd. mérnök irodája Breznyik-u. 7.

A t. közönség szives tudomására hozom, hogy
festőgyáramat

Berényi-utca 21. szám alól a Teleki-utca 3. szám alá, a volt tejszövetkezet épületébe helyeztem át. Midőn a legtekélyesebb munkámról, mint eddig a jövőben is biztosítom az igen tisztelt megbízómat, szives pártfogásukat továbbra is kérve vagyok teljes tisztelettel
Papp Sándor festőgyáros

Mindennemű nyomtatványok izléses kivitelben készülnek a

BÉKÉSMEGYEI FÜGGETLENSÉG

könyvnyomdájában, Csabán.

Tiszta magyar intézet!

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Főképviselet Csabán: Filippinyi Sámuelnél.

Biztosításokat elfogad tűz, jég baleset, szavatosság és betörésses lopás ellen, ugyszintén az ember életére a legkülönbözőbb módozatok szerint előnyös feltételek mellett. Üzleteredményben a biztosított tagok díj arányában részesednek. Nyomtatványokkal, valamint felvilágosítással készséggel szolgál
Filippinyi Sámuel a csabai községháznál.

A szövetkezet biztonsági alapja 18,358,012,14 K tesz ki.

Nyomatott a Békésmegyei Függetlenség könyvnyomdájában, Békéscsabán. (Szent István-tér 3. szám.)

Alapítatott 1900-ban.